

Sygn. akt IX U 204/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2018r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Kuźdrzał-Kiermaszek
Protokolant:	Monika Holona

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2018r. w Rybniku

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanego Oleksandra Z.

o wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie właściwym

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o. w C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 14 grudnia 2017r. (...) Znak (...) - (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A-1 dla O.Z. na okres od 22 lipca 2017r do 21 lipca 2018r.

Sędzia

Sygn. akt. IX U 204/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wydania „zaświadczeń o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej na formularzu A1 dla pracowników (...) Sp. z o.o. w C.

- w tym zaskarżoną decyzją z dnia 14.12.2017r. nr 845 dla zainteresowanego O. Z. na okres od 22.07.2017r. do 21.07.2018r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE Nr 1231/2010) rozszerzono rozporządzenie (WE) Nr 883/2004 i (WE) Nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie za terytorium państwa członkowskiego.

Przez zamieszkanie zaś z art. 25 kc należy rozumieć miejscowość w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Powołał się przy tym na orzeczenie SN z dnia 20.09.2011r. I UK 59/11, iż nie sposób uznać za miejsce zamieszkania osoby w jednym kraju, jeżeli osoba w kraju pochodzenia spędza święta i wakacje, tam spotyka się z rodziną, ma swój majątek, lokuje oszczędności i z tym państwem wiąże swoją przyszłość.

Mimo, iż pracownicy potwierdzili, że mieszkają w C. i zamierzają przedłużyć umowy i osiedlić się w Polsce, to w ocenie organu rentowego nie udowodnili, że w Polsce znajduje się ich ośrodek interesów życiowych.

(...) Sp. z o.o. odwołał się od tych decyzji i wniósł o ich zmianę i stwierdzenie, że w spornych okresach zainteresowani pracownicy podlegali polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych i zobowiązanie do wydania dokumentu na formularzu A1, a także zasądzenie od ZUS-u kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu decyzji odwołujący podniósł, że organ rentowy błędnie odwołuje się do art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009, gdyż odnosi się do przypadku gdy między instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii w odniesieniu do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie tymczasowe.

Legalność pobytu obywateli Ukrainy w Polsce uznać należy zgodnie z przepisami ustawy o cudzoziemcach z dnia 12.12.2013r. a organami kontrolującymi legalność pobytu jest Straż Graniczna, która taką kontrolę przeprowadziła w dniu 19.10.2016r. i nie stwierdziła nieprawidłowości. Nadto organ rentowy pominął całkowicie specyfikę wykonywanej pracy przez kierowców samochodów ciężarowych, którzy w większości pracują w systemie 9 na 3, co oznacza, iż kierowcy 9 tygodni pozostają „w trasie” a następnie mają 3 tygodniowy odpoczynek. W tym czasie kierowcy mieszkają w pokojach znajdujących się w nowej siedzibie spółki mieszczącej się w C. przy ul. (...). Pracodawca płaci składki za pracowników do ZUS, który w tym samym stanie prawnym, faktycznym przez wiele lat wydawał płatnikowi składek zaświadczenie A1. Ponadto zatrudnienie obywateli Ukrainy było spowodowane brakiem możliwości znalezienia pracowników w Polsce.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

O. Z. pracuje w odwołującej się spółce od niespełna dwóch lat. Posiada wizę oraz pozwolenie na pracę w Polsce do 2020 roku. Nie ma problemu z rozumieniem języka polskiego. Jeździ jako kierowca na różne trasy po Europie i Polsce. Pracuje 9 tygodni, po czym przez 3 tygodnie odpoczywa w Polsce lub na Ukrainie, gdzie mieszka jego żona i dwie córki w wieku 8 i 3 lata. W przerwach między trasami mieszka w pokoju w C. przy ul. (...). Ma w nim swoje rzeczy osobiste. W najbliższym czasie zainteresowany ma zamiar sprowadzić rodzinę do Polski. W tym celu zarezerwował mieszkanie w R.. Żona i córki uczą się języka polskiego na Ukrainie. Zainteresowany ma konto w Banku (...), na które pracodawca przekazuje jego wynagrodzenie. Środki te są wystarczające do utrzymania rodziny.

(zeznania zainteresowanego k 96-97 akt sprawy).

P.-N. Sp z.o.o w C. działa od 2005r prowadzi działalność w zakresie towarowego transportu drogowego oraz w zakresie wynajmu samochodów ciężarowych z kierowcami (wypis KRS k. 10-13 akt sprawy). Początkowo zatrudniała tylko polskich kierowców. Z uwagi jednak na brak polskich kierowców od 13.01.2015r zaczęła zatrudniać kierowców obywateli Ukrainy, którzy się do niej zgłosili.

Po zgłoszeniu się takich osób spółka zwraca się do Urzędu Pracy o opinię w zakresie zatrudniania pracowników z zagranicy to jest o braku polskiej siły roboczej. Potem zwraca się do Wojewody wskazując konkretne osoby i okres na jaki zamierza ich zatrudnić o pozwolenie na pracę. Na podstawie tego zezwolenia potencjalny pracownik stara się o wydanie przez polską placówkę konsularną na Ukrainie wizy, którą elektronicznie przesyłała pracodawcy. Po uzyskaniu tych dokumentów, świadectw ukończenia kursów dokształcających w zakresie przewozu rzeczy, badań psychologicznych i lekarskich odwołująca się spółka zwraca się do Biura (...) w W. o wydanie świadectwa kierowcy dla konkretnej osoby, który jest drukiem licencyjnym.

Potem konieczne jest przeszkolenie pracownika wstępnie z zakresu bhp ,skierowanie na badania lekarskie z zakresu medycyny pracy w tym badania wysokościowe i dopiero potem przydzielenie samochodu i szkolenie bhp stanowiskowe i na konkretnym pojeździe. Zwykle trwa to od 1-3 miesięcy a okres od zgłoszenia się kandydata z zagranicy do pracy do podjęcia przez niego samodzielnej pracy trwa około 6 miesięcy. Po przepracowaniu co najmniej 3 miesięcy możliwe jest by pracodawca, wraz z pracownikiem zwrócił się o zgodę na pobyt wraz z pracą na okres do 3 lat.

Odwołująca się spółka w swojej siedzibie w C. przy ul. (...) ma piętro hotelowe w którym mieszkają bezpłatnie pracownicy z Ukrainy. Są to pokoje dwuosobowe, jeden trzyosobowy oraz apartament, w którym zamieszkają rodziny przyjeżdżające z Ukrainy. W części hotelowej znajdują się łazienki, jadalnia, kuchnia pralnia. Pokoje są do wyłącznej dyspozycji kierowców w zależności od przewidywanej obsady. Jeżeli wiadomo, że kierowca wyjeżdża w dłuższą trasę, a przyjedzie następny to wówczas czasowo swoje rzeczy przekazuje do magazynu w którym znajdują się szafki dla każdego i w których kierowcy przechowują odzież sezonową, której obecnie nie używają. Część kierowców zatrudnionych w odwołującej spółce wynajmuje mieszkania w R., jeden z rodziną mieszka w Z. inny u rodziny w W. a część mieszka w pensjonacie w U. z uwagi na dobra kuchnię. Osiem samochodów jeździ tylko w transporcie krajowym i prowadzą je również kierowcy z Ukrainy.

Zatrudnieni przez Spółkę kierowcy w transporcie międzynarodowym jeżdżą następującym systemach:

2 tygodnie w trasie - weekend wolny

3 tygodnie w trasie -1 tydzień wolny

6 tygodni w trasie - 2 tygodnie wolne

9 tygodni w trasie - 3 tygodnie wolne.

W trakcie tras kierowcy nocują w hotelach i tam zgodnie z konwencją ATR odbywają odpoczynek weekendowy.

Kierowcy z Ukrainy w wolnym czasie między trasami mieszkają w Polsce . Korzystają ze sklepów w okolicy, atrakcji kulturalnych i sportowych .Na Ukrainę wyjeżdżają na święta chociaż nie jest to regułą bo czasem przyjeżdżają rodziny do nich do Polski .Urlopy też często z rodzinami spędzają w Polsce lub za granicą. Wynagrodzenie za pracę jest wypłacane kierowcom w złotówkach, na ich konta założone w polskim banku.

Organ rentowy przed 2017 rokiem wydawał dla zatrudnionych w sporze kierowców z Ukrainy zaświadczenia A-1 (zeznania strony pozwanej k. 119-120).

W okresie od 14.09.2017r do 26.09.2017r inspektor kontroli ZUS-u przeprowadził kontrolę w odwołującej spółce w zakresie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia, zdrowotnego i wydawania zaświadczenia lub zgłoszenia danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

W trakcie tej kontroli inspektor stwierdził, że pracownicy z Ukrainy mają możliwość zamieszkiwania w siedzibie spółki w specjalnie do tego celu przygotowanych pokojach (k. 104-106)

Komendant P. Straży Granicznej w R. w dniu 19.10.2016r przeprowadził kontrolę legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców w (...) Sp. z o. o. w C. i nie stwierdził nielegalności ich pobytu czy wykonywania pracy (k. 14-49 akt sprawy).

(zeznania P. B. złożone przed tutejszym Sądem w sprawie IXU 288/18).

Sąd uznał zeznania zainteresowanego oraz zeznania P. B. za wiarygodne. Są one konsekwentne i znajdują potwierdzenie załączonej dokumentacji.

W oparciu o powyższe Sąd zważył co następuje.

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24.11.2010r (Dz.U.E.L.2010.344.1) rozporządzenia (WE) nr 883/2004r i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich ,którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo, jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Zatrudniony w odwołującej spółce O. Z., wykonujący pracę jako kierowca na trasach międzynarodowych w całej Europie, zgłoszony w Polsce do ubezpieczeń społecznych z pewnością znajduje się w sytuacji, która dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przebywa legalnie i ma pozwolenia na pracę za okresy objęte sporem co zostało udokumentowane okazanymi wizami w paszportach, zezwoleniem na pracę Wojewody.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do wykładni „ zamieszkiwania” na terytorium Polski.

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004r (Dz.U.ER.L.2004 166.1 w art. 1 pkt 1) zawarta jest definicja „ zamieszkania” z której wynika, że określenie zamieszkania oznacza miejsce w którym osoba zwykle przebywa.

Zatem w ocenie Sądu tą definicję należy zastosować przy wykładni art. 1 rozporządzenia (WE nr 1231/2010).

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004r ma charakter prawa materialnego a rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 9867/2009r dotyczące wykonywania rozporządzenia 883/2004 ma charakter przepisów proceduralnych i organ rentowy błędnie powołuje się na art. 11 rozporządzenia nr 987/2009r gdyż jak słusznie zauważył odwołujący się dotyczy on sytuacji gdy pomiędzy instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie podstawowe a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie ma miejsca.

Zauważyć przy tym należy, że z ust. 2 ww. art. 11 ostatecznie wynika, że jeżeli nie doprowadzono do porozumienia przez zainteresowane instytucje to liczy się zamiar osoby taki jaki wynika z okoliczności a zwłaszcza powody, które skłoniły ją do przemieszczenia się.

Wydaje się też nieporozumieniem powoływanie się przez organ rentowy na wyrok SN z dnia 20.09.2011r I UK 59/11 bo dotyczy on zupełnie innego stanu faktycznego to jest możliwości wstrzymania wypłaty renty socjalnej obywatelce polskiej która wyjechała na studia do Anglii.

Wracając do definicji zamieszkania w rozporządzeniu 883/2004 przy uwzględnieniu specyfiki pracy kierowcy w transporcie międzynarodowym miejscem w którym zwykle przebywa odwołujący są C.. Spędza tam wolne dni między wyjazdami w kolejne trasy. Tutaj posiada swoje rzeczy osobiste. Ma konto złotówkowe w polskim oddziale banku.

Zatem, przebywa w sensie fizycznym w C. gdzie w przerwach między kolejnymi wyjazdami w trasę wykonuje zwykłe czynności dnia codziennego.

Zainteresowany zamierza kupić mieszkania i osiedlić się wraz z rodziną w Polsce.

W tej sytuacji nie tylko w sensie fizycznym przebywa w Polsce, ale także z Polską wiąże swoją przyszłość życiową.

Dlatego też sąd mając na względzie art.13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004r w oparciu o przepis art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji.

.

Sędzia